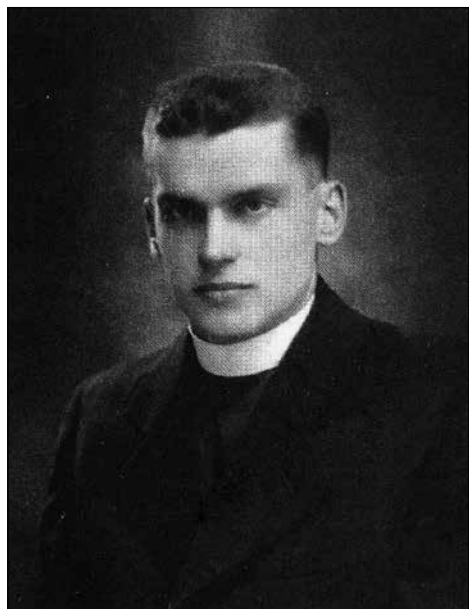

Maksimilijan Ocepek

Duhovnik, ki je v naših krajih pustil velik pečat

Anja Čufar

Maksimilijan Ocepek v bogoslovnih letih.

Rodil se je 9. oktobra leta 1916 na Komendski Dobravi kot osmi otrok. Živel so v zelo skromnih razmerah. O svojem otroštvu je sam zapisal: "V družini smo se lepo razumeli. Otroci smo se seveda kdaj sprli, vendar smo se imeli radi in smo vedno skupaj držali. Tudi staršem smo radi pomagali. Starši in razmere so nas navajali na varčnosti in skromnosti. Zelo smo pazili na obleko, knjige, zvezke itd."

Pri dvanajstih letih mu je zbolela in umrla mama. Že od malih nog je imel željo študirati, kljub temu, da doma niso imeli denarja. Njegova želja se je uresničila s pomočjo njegovih sester, ki so poskrbele, da je bil sprejet v dijaški zavod pri redovnikih lazaristih na Taboru v Ljubljani. Obiskoval je pouk na klasični gimnaziji. Po maturi pa se je kljub pričakovanjem zavoda odločil, da vstopi v škofijsko bogoslovje in začne študirati na teološki fakulteti. V času študija ga je prizadela tudi smrt očeta. Duhovniško posve-

Z novomašniškim križem.

čenje, ki pa se ga je od njegovih domačih udeležila le sestra Angela, je prejel 5. julija leta 1942. Ostali bratje in sestre so bili namreč zaradi druge svetovne vojne takrat na drugi stani meje, ki je potekala med Ljubljano in Gorenjsko. Po posvečenju je v ljubljanski stolnici kot gost – kaplan pomagal župniškemu upravitelju v župniji Osp v tedanji tržaški škofiji. V enem letu pa se je preselil v kaplanijo Plavje, kjer je skrbel še za podružnico Sv. Barbaro in Spodnje Škofije iz sosednje župnije. Septembra 1945 je nastopil v službo vikarja namestnika v župniji Šmartno pri Litiji. Po enem letu, ko se je tedanji župnik vrnil nazaj, je ostal v tej župniji kot kaplan še do leta 1955. Nato je bil imenovan za župniškega upravitelja župnije Polšnik, kjer je obnovil župnijsko cerkev lurske Matere Božje.

Leta 1959 pa je postal župnijski upravitelj župnije Železniki in soupravitelj župnij Dražgoše in Zali Log. Mesto je zasedel namesto župnika Valentina

Bertonclja, ki je takrat zaprosil za premestitev v župnijo Cerklje. Leta 1967 je bil župnik župnije Železniki, še vedno pa je soupravljal župniji Dražgoše in Zali Log. Med letoma 1990 in 1991 pa je bil še začasni upravitelj župnije Davča. V župniji Železniki je ostal vse do svoje upokojitve leta 1993.

Ko se je 19. novembra preselil v Železnike, se je naselil v prvem nadstropju kaplanije, v kateri je v pritličju stanoval cerkovnik Blaž Gortnar z družino. Takratno župnišče je bilo namreč ob koncu vojne požgano. Kmalu po svojem prihodu je uvedel tudi reden verouk za otroke iz vseh treh župnij.

Velik pečat je pustil v vseh treh župnijah. Največjega mogoče celo v Dražgošah, kjer so med drugo svetovno vojno ostali brez cerkve. Le-to so namreč požgali Nemci. Tudi po drugi svetovni vojni takratne oblasti niso bile naklonjene zgradbi nove cerkve. Tako so vaščani bogoslužja opravljali kar v zasilni cerkvi oziroma baraki, ki je bila v času prihoda Maksimilijana Ocepka že zelo dotrajana. Prav to ga je spodbudilo, da je leta 1960 pričel z načrtovanjem za izgradnjo nove cerkve. Pri tem so naleteli na nasprotovanje oblasti. Leta 1961 so naredili novo pokopališče v Dražgošah. Tudi s tem se takratna oblast ni strinjala. Prvi skupni sestanek o izgradnji cerkve je potekal januarja 1962, ko so začeli z dogovarjanjem, kje bo nova cerkev stala. Njihov predlog je takratna oblast zavrnila, nekaj let kasneje pa je prav na tistem mestu zgradila spomenik Cankarjevega bataljo-

Cerkve na Zalem Logu po požaru.

na. Po prvotni zavrnitvi je bil za cerkev izbran prostor, kjer je prej stala zasilna cerkev oziroma baraka. Tako je nanese, da so zasilno cerkev oz. barako predstavili. Lokacijsko dovoljenje za izgradnjo cerkve so prejeli 11. julija 1963. Nato je sledilo še mnogo težav s takratno oblastjo, ki je nenehno poskušala prekiniti nadaljevanje gradnje cerkve. Pri tem so mnogokrat zaslišali tako farane Dražgoš kot tudi duhovnika Maksimilijana Ocepka. Pri svojem zasliševanju so zagrozili tudi z različnimi kaznimi. 23. julija 1964 pa so oblasti končno izdale gradbeno dovoljenje za izgradnjo cerkve in 11. septembra so se tako začela gradbena dela. Blagoslovitev temeljnega kamna je bila 18. oktobra 1964, posvetitev cerkve pa je bila na binkoštno nedeljo, 2. junija 1968.

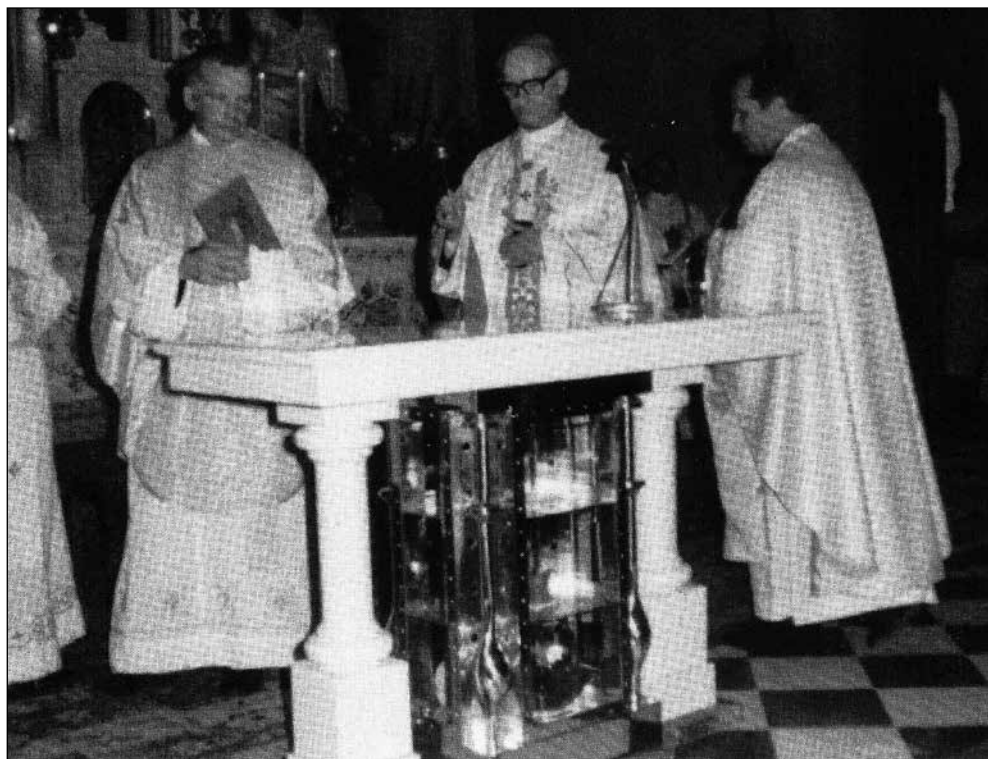
V času delovanja v župniji Železniki je Maksimilijan Ocepek pripomogel k obnovi cerkve svetega Antona, ki je zaradi dotrajanosti potrebovala notranjo obnovo. S to so začeli 26. junija 1963, in sicer z deli na oboku. Obnovljeni so bili ornament, kapiteli,

okraski in simboli v cerkvi. Obnovljena je bila tudi prižnica in poškodovana freska ter okvir glavne slike svetega Antona.

Župnik Ocepek je pripomogel tudi k izgradnji novega župnišča v Železnikih, za katerega je bilo 18. julija 1967 izdano lokacijsko dovoljenje. Pri načrtovanju se je prizadeval tudi za to, da je bila v župnišču načrtovana tudi učilnica in poleg stanovanja za župnika tudi stanovanje za kaplana. Selitev v župnišče je bila mogoča 27. maja 1971, blagoslovljeno pa je bilo 17. oktobra 1971.

V župniji Železniki je bil Maksimilijan Ocepek priča in pobudnik za prefaranje Češnjice, Kresa, Loga, Podlonka z Draboslovico, Prtovča, Rudna in Ojstrega Vrha, ki so prej spadale pod župnijo Selca, v župnijo Železniki. Vas Studeno pa je ostala pod župnijo Selca. Ta odlok je bil sprejet 1. januarja 1972.

Pobudnik pa je bil tudi za izdajo verskega tiska, ki bi bil namenjen faranom župnij Železniki, Zali Log in Dražgoše. Tako je leta 1970 ob božičnem času prvič

Posvetitev novega oltarja v župnijski cerkvi v Železnikih.

izšlo tudi Občestvo, versko glasilo župnije Železniki, Zali Log in Dražgoše. Občestvo izhaja še danes.

V času svojega službovanja v Selški dolini je bil Ocepek priča tudi požaru v cerkvi na Zalem Logu. Kot je v svoji knjigi zapisal, vzrok požara ni bil znan, je pa bilo treba cerkev seveda čim prej obnoviti. Ob hitrem posredovanju gasilcev je večjo škodo utrpela streha, zvonik pa so uspeli zaščititi. Obnove so se lotili hitro, tako so 20. junija 1975 že naredili fasado, nato pa so se lotili notranjega čiščenja cerkve. Prav tako so v juniju postavili ostrešje. Obnova cerkve se je tako nadaljevala vse do leta 1978, ko je notranjost cerkve dobila svojo končno podobo. Zunanost cerkve pa je bila dokončno urejena leta 1985.

Tudi v cerkvi svetega Frančiška se je Maksimilijan Ocepek lotil obnove, saj so se v njej, kot je sam omenil, še poznali sledovi vojne. Leta 1967 je bila tako obnovljena streha zvonika, leta 1978 pa cerkvena streha. Leta 1987 so v cerkvi uredili temelje in razpokane zidove, popravili zidove in nadzidke ter betonirali okenske police. Leta 1988 je bilo poskrbljeno za klopi, leta 1990 pa za kopije že dotrajanih slik.

V času službovanja v župnijah Železniki, Dražgoše in Zali Log je bil Maksimilijan Ocepek zelo deja-

Pri papežu Janezu Pavlu II.

ven in aktiven. V tem času so župnije doživele veliko sprememb tako na področju delovanja, poučevanja verskega nauka kot tudi v obnovljenih cerkvenih in verskih objektih. Pri svojem delovanju je mnogo-krat naletel na nasprotovanje takratne oblasti, ki ga je zaradi njegove vztrajnosti nenehno opozarjala in kaznovala na različne načine. Med drugim je zaradi svojega verskega delovanja odslužil tudi zaporno kazen. Največkrat pa ga je takratna oblast poskušala kaznovati denarno.

Ko je Ocepek dopolnil 75 let, se je želel župnijam odpovedati, vendar ga je leta 1992 generalni vikar zavrnil in ga prosil, naj ostane na svojem doteda-

Zlata maša v Železnikih.

njem položaju. Junija istega leta je zaradi svojega delovanja in prizadevanja prejel zlati grb mesta Škofja Loka.

Bližala pa se je tudi njegova zlata maša. Svojo zlato mašo je daroval 12. julija 1992 v Železnikih za vse tri župnije. Opravil jo je ob sodelovanju ljubljanskega pomožnega škofa Kvasa, bivših kaplanov in drugih duhovnikov, župnijskih sodelavcev, sorodnikov in številnih vernikov. Njegove zlate maše so se udeležili tudi zastopniki župnij. Svojo zlato mašo je na željo vernikov ponovil tudi v rojstni župniji Komenda in v župniji Šmartno pri Litiji.

Leta 1993 se je njegovo delo župnika v Železnikih, Dražgošah in Zalem Logu končalo. Po koncu šolskega leta se je poslovil od faranov in župnij ter 12. avgusta odšel v Kamnik.

Po upokojitvi se je kot hišni duhovnik naselil v samostanu zagrebških sester usmiljenk v Kamniku, kjer je pomagal tudi tej župniji. Tam je bival vse do leta 2012, ko so redovnice zaradi pomanjkanja "mladih redovnic" zaprle redovno hišo. Nato je nekaj mesecev bival v Komendi. Nazadnje je bival v Duhovniškem domu Mane nobiscum na Lepem potu v Ljubljani, kjer je tudi umrl.

Vest o njegovi smrti nas je pretresla 15. februarja 2016. Doživel je zavidljivo starost 99 let, oktobra bi namreč praznoval stoti rojstni dan. Pokopan je bil 18. februarja na duhovniškem delu pokopališča v

Posvetitev nove župnijske cerkve v Dražgošah.

Zasilni bogoslužni prostor v Dražgošah.

Komendi. Bil je eden redkih duhovnikov, ki je doživel svojo zlato, biserno, diamantno in železno mašo. Mnogi od nas se ga še spominjamo, ko je služboval še kot duhovnik v župnijah Železniki, Dražgoše in Zali Log.

V naših krajih je pustil zelo velik pečat. Bil je duhovnik, ki je skozi otroška in odrasla leta spremljal veliko ljudi, jih vzgajal ter pripravljaj na življenje. Mnogo ljudi je pripravil na zakon in jih poročil. Mnogim starejšim pa je bil tudi zadnja uteha pred smrtjo.

V Železnikih smo zaradi njega dobili obnovljeno in posodobljeno župnijsko cerkev svetega Antona ter novo župnišče. Na Zalem Logu je cerkev ob njegovem prizadevanju po požaru leta 1975, ki jo je prizadel, dobila novo, še lepšo podobo, kot jo je imela prej.

Najbolj pa se ga bomo zapomnili po njegovem delu v Dražgošah, po prvi novo načrtovani cerkvi v Sloveniji, ki je zrastle po drugi svetovni vojni, cerkvi svete Lucije. Cerkve ne bi bilo brez poguma in požrtvovalnosti Maksimilijana Ocepka ter njegove bitke s takratno oblastjo, ki jo je tudi dobil.

V jeseni svojega življenja je napisal tudi knjigo *Dni premišlja*, ki so bili ... V njej so zapisana in opisana njegova doživetja in delovanje v župnijah v Selški dolini ter družbeno-politične razmere tedanjega časa na območju Slovenije. V svojem življenju je preživel kar nekaj vojn in družbenopolitičnih sistemov, pomagal veliko ljudem in služboval v različnih krajih. Zapomnili pa si ga bomo kot duhovnika, ki je po drugi svetovni vojni v času svojega službovanja v Selški dolini naredil zelo veliko za ljudi.

Viri:

Ocepek, M., (1995). *"Dni premišlja, ki so bili..."*. Ljubljana: Založba Družina.

Občestvo Dražgoše, Zali Log, Železniki, 21. februar, 2016. *Gospodu župniku Maksimilijanu Ocepku v slovo*.

Pavlič, J., (2016). *Pomembni rojaki: Duhovnik Maksimilijan Ocepek*.

Pavlič, J., (2016). *Umrli je rojak duhovnik Maksimilijan Ocepek*.

Foto: Ocepek, M., (1995). *"Dni premišlja, ki so bili..."*. Ljubljana: Založba Družina.